

CNSM: Creditarea de la banci a înregistrat un ritm anual de crestere de 5,8% în 2025

Creditarea de la banci a înregistrat un ritm anual de crestere de 5,8% în 2025, în special pe seama segmentului populatiei (8,3% fata de 3,5% în cazul creditelor acordate companiilor nefinanciare), conform Raportului anual 2025, publicat de Comitetul National pentru Supravegherea Macroprudentiala (CNSM).

Potrivit sursei citate, creditarea din partea institutiilor financiare nebancale (IFN) a consemnat o dinamica anuala mai alerta, de 15,8%, însa raportat la totalul îndatorarii sectorului real, aceasta reprezinta numai 8% (+0,7 puncte procentuale fata de decembrie 2024).

Finantarea în moneda straina a accelerat, depasind dinamica creditarii în moneda nationala (10,8% fata de 4,2%, decembrie 2025). Aceasta evolutie are la baza în principal majorarea creditului în valuta acordat de banci (18,3%) si IFN (11,6%) companiilor nefinanciare. Astfel, datoria firmelor la banci este în proportie de 50,8% denominata în moneda straina, în timp ce în cazul portofoliului de credite acordate de banci populatiei, ponderea creditelor în valuta este de 7,4% si în continua scadere, ca urmare a masurilor macroprudentiale privind debitorii implementate de BNR, diferentiat în functie de valuta.

Raportul mai semnaleaza ca, pe parcursul anului 2025, bancile au raportat înasprirea neta a standardelor de creditare atât în cazul creditelor acordate companiilor nefinanciare, cât si în cel al împrumuturilor destinate consumului populatiei. În cazul creditelor pentru achizitia de terenuri sau locuinte, primul trimestru al anului 2025 a fost caracterizat de o relaxare a conditiilor de creditare, urmata de înaspriri succesive în urmatoarele trimestre determinate de asteptarile privind situatia economica generala, pentru ca la finalul anului standardele de creditare sa ramâna

nemodificate.

"Nivelul redus al intermediarii financiare reprezinta o vulnerabilitate structurala persistenta a economiei românesti, cu implicatii sistemice asupra capacitatii acesteia de a mobiliza si aloca eficient resursele financiare necesare sustinerii investitiilor productive si a unei cresteri economice durabile. România continua sa se situeze pe ultima pozitie în Uniunea Europeana din perspectiva ponderii activelor sectorului bancar în produsul intern brut, care a atins 49,3% în trimestrul al treilea al anului 2025, semnificativ sub media Uniunii Europene de 210,2%. Acest decalaj evidenziaza nu doar o subdezvoltare relativa a sectorului financiar, ci si o capacitate limitata de sustinere a economiei reale, diferentele fiind accentuate în raport cu economiile din regiune, precum Polonia (93%), Bulgaria (96,6%) si Ungaria (110,5%). Nivelul scazut al intermediarii financiare este strâns corelat si cu un grad modest de incluziune financiara, care afecteaza în mod disproportionat categoriile vulnerabile ale populatiei, precum persoanele cu venituri reduse, cu nivel scazut de educatie sau rezidente în mediul rural", se precizeaza în raport.

CNSM mai subliniaza ca, desi în ultimii ani se observa progrese graduale în extinderea accesului la servicii financiare (71% din populatia cu vârsta de peste 15 ani detinea un cont bancar sau la o institutie financiara similara în 2024, în crestere de la 69% în 2021), România continua sa se situeze sub media Uniunii Europene în materie de incluziune financiara (71% comparativ cu media UE de 94%).

Ritmul anual de crestere a creditelor acordate de banci companiilor nefinanciare a continuat sa se tempereze în anul 2025, situându-se la 3,8% (decembrie 2025) fata de 7,1% în 2024, 10,3% în 2023 si 18,8% în 2022. Dinamica creditului nou a reintrat în teritoriul pozitiv începând cu luna martie 2025 (fluxuri cumulate pe 12 luni), intensificându-si cresterea pâna la 16,7% în perioada noiembrie 2024 - decembrie 2025 fata de perioada corespondenta anterioara, arata raportul.

De asemenea, capacitatea companiilor nefinanciare de onorare a serviciului datoriei si-a continuat tendinta de deteriorare începută la finalul anului 2024, rata creditelor neperformante ajungând la 5,5% în decembrie 2025 (+1,5 puncte procentuale anual).

Conform raportului, anumite segmente de creditare continua sa prezinte un nivel mai ridicat de risc, respectiv creditele acordate IMM (6% fata de 4,5% în cazul corporatiilor, în decembrie 2025), în special cele acordate IMM micro si mici (7% fiecare), expunerile fata de sectorul imobiliar comercial (6,2%) si creditele cu garantii de stat (9,9%).

O alta categorie de credite care necesita o monitorizare mai atenta este cea a creditelor în valuta acordate companiilor nefinanciare. Volumul acestor credite reprezinta jumatate din portofoliul corporativ al bancilor si, desi la momentul actual este caracterizat de o performanta superioara celui în lei, o proportie redusa dintre expunerile acestor companii este acoperita la riscul valutar.

În ceea ce priveste sectorul populatiei, analiza mentioneaza ca acesta se regaseste în zona de risc redus din perspectiva vulnerabilitatilor, fiind caracterizat de o situatie financiara robusta si un grad ridicat de rezilienta, însa vulnerabilitatile se pot accentua în perioada urmatoare, în contextul temperarii avansului sau chiar al scaderii veniturilor disponibile reale, influentate de nivelul ridicat al inflatiei si de impactul masurilor fiscale, precum si de dinamica moderata a activitatii economice. Un factor de atenuare a impactului unor potentiale socuri negative asupra veniturilor sau a conditiilor economice generale îl reprezinta consolidarea avutiei nete, care contribuie la întarirea rezilientei sectorului populatiei.

Raportul subliniaza ca reducerea apetitului pentru consum al populatiei, generata de erodarea puterii de cumparare în contextul masurilor de consolidare fiscala adoptate de autoritati, s-a reflectat într-o încetinire a dinamicii creditarii noi. În acest context, ritmul anual de crestere al creditului de consum nou-acordat populatiei de institutiile de credit s-a moderat semnificativ, coborând la 4,6% în decembrie 2025, fata de niveluri care au depasit 50% în a doua parte a anului 2024.

În paralel, creditarea ipotecara noua a continuat sa avanseze, însa într-un ritm mai temperat, mentinând totusi o dinamica superioara celei aferente creditului de consum (10,3% în decembrie 2025, pe baza fluxurilor cumulate pe 12 luni). Evolutia favorabila a creditului ipotecar a fost sustinuta de intensificarea activitatii pe piata imobiliara la jumatatea anului, în contextul anticiparii modificarii cotei de TVA aplicabile locuintelor noi începând cu luna august 2025.

Potrivit sursei citate, capacitatea populatiei de onorare a serviciului datoriei si-a continuat tendinta de îmbunatatire pe parcursul anului 2025, rata creditelor neperformante (NPL) ajungând la 2,76% în decembrie 2025. Contributia favorabila a venit în special din partea segmentului de credite de consum, a carui rata NPL s-a diminuat de la 5,7% la sfârșitul anului 2023 si 5% în decembrie 2024, pâna la 4,5% în decembrie 2025.

Calitatea creditelor imobiliare s-a mentinut adecvata, cu o rata NPL de 1,5%. Desi riscul de rata a dobânzii s-a redus semnificativ, numai 34% dintre creditele imobiliare si 7% dintre creditele de consum având asociata rata de dobânda variabila pe toata perioada creditului, o proportie importanta din volumul de credite ipotecare (42%) prezinta o perioada initiala de

fixare a ratei dobânzii între 1 si 5 ani. În cazul acestor credite se impune o monitorizare atenta odata ce ratele se vor recalcula în functie de conditiile pietei, dupa expirarea perioadei de fixare.